Грузинская республика

№ 280 მთავრობის მაცნე

საქართველოს რესპუბლიკა

ოფიციალური გაზეთი

ნელინაღი მესამე

ფასი 10 მან. ხუთშაბათი, დეკემბრის 9 1920 წ.

მთავრობის მაცნე, ოფიციალური გაზეთი
(ოფიციალური და არა ოფიციალური განყოფილებით)

საქართველოს რესპუბლიკა

გაზეთი ღირს თვეში 200 მან., ცალკე ნომერი ყველგან 10 მან. განცხადების ფასი 1-ლ გვ. პეტიტის სტრიქ. 20 მან. 4-ზე გ. 15 მან. სამგლოვიარო განცხ. ჩვეულებრივი ზომის (15—2) 500 მ., განცხ. საზეთების დაკარგვის შესახებ 260 მ. სასამართლ. ფუწ. განცხადებ. ანი 120 მ. ნიკა განცხ. დამეკვდა ღირს ნიბრზე მეტი 20% რედაქციის და კანტორის მისამართი: ტფ., ბარონის ქ. № 6. ტელეფ. 1—82.

Кавказская Жел. Дорога Тифлисъ

სახელმწ. თეატრი.

ოპერა

ხუთშაბათს, 9 დეკემბერს პირველად განახლდება

„ტოსკა“

პარასკევს, 10 დეკემბერს „აბესალომ და ეთერი“, შაბათს 11 დეკემბერს მუშებისთვინ ბალეტის სპეკტაკლი მორდკინისა „კოპელია“, კვირას 12 დეკემბერს ქართულ ენაზე „ლალატი“. დასაწყისი სრულ 8 საათზე საღამოს. 1011 1—1

სახელმწიფო დრამის თეატრი

(ყოფილი არტისტიული—რუსთველის პრ. № 21. ტელ. 8-07)

ხუთშაბათს, დეკემბრის 9-ს პირველად ქართულ სცენაზე ორიგინალური ტრაგედია

„ბერდო-ზმანია“

ალ. შანშიაშვილისა.

დეკორაციები და ტანისამოსი ვალ. ციდამონ-ერისთავისა.
მუსიკა დ. არაყიშვილისა. რეჟისორი ალ. ახვერდოვი.
ბალეტი და ხორო.

შაბათს, დეკემბრის 11-ს მეორეჯერ

„ბერდო-ზმანია“

კვირას დეკემბრის 12-ს „გვარდიის სალამო“.

1012 დასაწყისი საღამოს 8 საათზე. 2—2

ტფილისის საბაჟო

ამით აცხადებს,

რომ 16 ამა დეკემბერს სახაჟოს ეზოში

საჯარო ვაჭრობით გაიყიდება

ჩამორთმეული კონტრაბანდული საქონლები და აგრეთვე ის საქონლები, რომლებიც ერთი წლის ვადაში არ იყვნენ გამოსყიდულნი. 1019 3—3

სილნაღის სამაზრო საერობო გამგეობა

ამით აცხადებს, რომ 19 დეკემბერს ა წ.

მოწვეულია სილნაღის მაზრის საერობო ხმოსანთა მე-V ყრილობა.

განსახილველია შემდეგი საკითხები:

1) მოხსენება საერობო გამგეობის მიმდინარე წლის მომქმედების შესახებ, 2) 1919 წ. ფინანსიური ანგარიშის განხილვა, 3) 1921 წ. შემოსავალ-გასავლის საეარაუდო ხარჯთ-აღრიცხვის განხილვა და დამტკიცება, 4) სესხის აღების შესახებ, 5) საერობო მოსამსახურეთა ამა წლის 1 სექტემბრიდან 31 დეკემბრამდე მდგომარეობის გაუმჯობესობის შესახებ, 6) მომრიგებელ მოსამართლეთა არჩევა, 7) კაკაბეთის თემიდან ყანდაურის, ახაშენის თემიდან ჩუმლაყის და გურჯაანის თემიდან ვეჯინის გამოყოფის და ახალი თემების დაარსების შესახებ, 8) გამგეობის თავმჯდომარის არჩევა, 9) მიმდინარე საკითხები, ვთხოვთ ყველა ხმოსნებს უეჭველად დაესწრან აღნიშნულ ყრილობას, რომელიც მოხდება დილის 10 საათზედ, საერობო გამგეობის ბინაზედ.

სამაზრო საერობო გამგეობა.

1021 5—2

ოფიციალური განყოფილება.

დეკრეტი

ბორჯომის სახელმწიფო მაწულში სანატორიუმის მოსაწყობად ერთი მილიონი (1.000.000) მან. გადადებისა.

1. გაცემულ იქნეს სახელმწიფო ხაზინიდან მიწათ-მოქმედების მინისტრის განკარგულებისათვის ერთი მილიონი (1.000.000) მანეთი ბორჯომის სახელმწიფო მამულში სანატორიუმის მოსაწყობად.

2. დეკრეტი ესე ძალაში შედის დღიდან მიღებისა დამფუძნებელი კრების მიერ.

1920 წ. ნოემბრის 23-ს.

დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის
ამხანაგი ხ. მდივანი.
რესპუბლიკის მთავრობის
თავმჯდომარე ნ. ჟორდანია.

დეკრეტი

საქონლის ჭირის საწინააღმდეგო შრატის დამზადებელი სადგურის დამთავრებისათვის 3 719.000 მ. გადადებისა.

1. გაცემულ იქნეს სახელმწიფო ხაზინიდან შინაგან საქმეთა მინისტრის განკარგულებისათვის სამი მილიონი შვიდას ცხრამეტი ათასი (3.719.000) მანეთი სოფ. ტაბახმელაში საქონლის ჭირის საწინააღმდეგო შრატის დამზადებელი სადგურის დამთავრებისათვის, თანახმად ამ დეკრეტთან დართული ხარჯთაღრიცხვისა.

2. დეკრეტი ესე შედის ძალაში დღიდან მიღებისა დამფუძნებელი კრების მიერ.

1920 წ. ნოემბრის 26-ს.

დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის
ამხანაგი ხ. მდივანი.
რესპუბლიკის მთავრობის
თავმჯდომარე ნ. ჟორდანია.

სახელმწიფო ხაზრაგე სადგურის სანაშაოს დამთავრებისა და მოწყობის ხარჯთაღრიცხვა.

ჯამი 3.719.000 მანეთი.

№№ რიგზე.	სამუშაოთა დასახელება.	რიცხვები.	ფასი. ერთეულს. მან.	ფასი. მთელს. მან.
	1. თავლებში ბეტონის იატაკის დაგება სივრცით კვ. საჟ.	174,23		—
1	იატაკის ძირის ამოთხრა სიღრმით 6 ვერ. კუბ. 174,23 × 0,12	20,90	3000	62700
2	ბეტონის იატაკის ძირის დატენილი ქვით მოფენა 20 კუბ. საჟ.	—	10000	200000
3	გაკეთება ბეტონის იატაკის 2 ვერშოკ. სისქის კუბ. საჟ.	7	85000	595000
4	გაკეთება ბეტონის კედლის 3 ვერშოკ. სისქით კუბ. საჟ.	4	85000	340000
	სულ	—	—	1197000
	2. საქონლის ეზოების ქვით მოკირწვლა.			
5	ძირის ამოთხრა ქვაფენილისათვის კუბ. საჟ.	75,75	3000	327250
6	ეზოების ქვით მოკირწვლა სივრცით კვ. საჟ.	505	2300	1161000
		—	—	1388750
	3. ზემო მხრიდან წყლის გადასაგდები არხის გაკეთება.			
7	თავლების გარშემო ბრ საჟ. არხების გაკეთება კუბ. საჟ.	12	3000	36000
		—	—	36000
	4. კოჯრის გზატკეცილიდან მისავალი გზის გაკეთება.			
8	გაგანივრება და გასწორება საერმე გზისა და მოთხრა კუბ. საჟ.	100	3000	300000
9	დაყრა და დატკეპნა 1,5 საჟ. სიგანით ხრეშით გზის კუბ. საჟ.	60	12000	720000
10	ორი ხიდის შეკეთება (ნარდად)	—	—	200000
	სულ	—	—	1220000
11	ტექნიკური ზედამხედველობა და მოწყობილობა დაახლოვებით 2 პროც.	—	—	76550
		—	—	3719000

1920 წ. ნოემბრის 26-ს.

დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის ამხანაგი ხ. მდივანი.
რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ჟორდანია.

განკარგულება

მიწათ-მოქმედების სამინისტროს უწყებისა.

4 დეკემბერი, 1920., № 11014.

თანახმად მთავრობის თავმჯდომარის განცხადებისა დამფუძნებელ კრებაში 3 დეკემბერს მე დანიშნული ვარ მიწათ-მოქმედების მინისტრის თანამდებობაზე და ჩემი მოვალეობის შესრულებას შეუდექი 4 ამა დეკემბერს.

მიწათ-მოქმედების მინისტრი **დ. ინანიშვილი.**

—

საქართველოს სენატის თავმჯდომარისა.

1 დეკემბერი, 1920 წ. № 44.

ინანიშნება მოქალაქე კალისტრატე იასონის ძე კიკვაძე საქართველოს სენატის მდივნის თანაშემწედ, სამსახურისთვის სასხლის სამართლის საკასაციო დეპარტამენტში გადარიცხვით, 1920 წ. დეკემბრის 1-დან.

საქართველოს სენატის თავმჯდომარის
ამხანაგი ი. ჯაფარიძე.

—

დეპარტამენტის დირექტორისა.

1 დეკემბერი, 1920 წ. № 427.

დროებით დაინიშნა იუსტიციის სამინისტროს ელექტრონის სადგურის გამგედ ინჟენერი ირაკლი ზაქარიას ძე ლეკაშვილი ა. წ. დეკემბრის 1-დან.

დეპარტამენტის დირექტორის
თ. ა. ივ. ბერიაშვილი.

არა ოფიციალური განყოფილება.

მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილის გრ. ლორთქიფანიძის განცხადება.

დამფუძნებელი კრება. 7 დეკემბრის სხდომა.

ბატონებო, იმ გართულებული პირობების გამო, რომელიც შეიქმნა ამ ჟამად საქართველოს რესპუბლიკის ირგვლივ, მთავრობას საჭიროდ მიაჩნია წარმოდგეს თქვენს წინაშე და მოგახსენოთ, თუ რა მოხდა ან რა ხდება დღეს ჩვენს ირგვლივ.

პირველ ყოვლისა მოგახსენებთ იმ მითქმა-მოთქმის შესახებ, რომელიც ასტყდა ჩვენში და უცხოეთშიც ბათომის ირგვლივ. საქმე იქიდან დაიწყო, რომ ოქტომბრის ბოლო რიცხვებში საბჭოთა რუსეთის ელჩმა ბ-ნმა შეიმანმა ჯერ პირად საუბრის დროს და მერმეთ წერილობით ოქტომბრის 31-ს შეგვატყობინა შემდეგი:

შეიმანის ნოტა.

საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის საგარეო მინისტრს. 31 ოქტომბერი 1920 წ. № 2700. ხმები ინგლისელების მიერ ბათომის მოსალოდნელ დაკავების შესახებ ამ ბოლო დროს იმდენად ფართოდ გავრცელდა, რომ დაეუფლა ადგილობრივ პრესას, რომელიც იცნობებოდა, რომ ინგლისელების მიერ განზრახული დაპერა ბათომისა ორ გვარის სახით უნდა მოხდეს ან იმ საიჯარო ხელშეკრულების განხორციელებით, რომელიც თითქოს დაუდვამ ინგლისელებთან საქართველოს მთავრობას, ან და სამხედრო ოკუპაციის წე-

სით, რათა ამ რიგათ უზრუნველყოფილი იქმნეს საქართველოს მიერ აღებული ინგლისის ვალი. 28 ოქტომბერს მე მივიღე ჩემი მთავრობისაგან დავუბა, რომლითაც მტკიცებინება, რომ ხმებმა ინგლისელთა მიერ ბათომის დაკავების შესახებ მისამიც მიადწიეს, მაგრამ უკვე ინგლისურის წყარიებით, და მეკითხებოდა, რამდენად საფუძვლიანია ეს ხმებია. ამასთანავე, ჩემმა მთავრობამ მომანდო მოვახსენო თქვენს მთავრობას, რომ მუშათა და გლეხთა რუსეთი, რომელიც ხალხთა თვით გამორკვევის პრინციპს ანხორციელებს და ცდილობს დაამყაროს მეგობრული და კეთილ-მეზობლური ურთიერთობა საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკასთან, გაუკვირვებლად ვერ ჩაატარებს ამ ხმებს, რადგან მათი განხორციელება საქართველოს უქადის ინგლისს ახალშენად გადაქცევას და საეჭვოდ გახდის მოშავალში საქართველოს მთავრობის დამოუკიდებლობას. მუშათა და გლეხთა რუსეთს არა სურს დაიჯეროს, რომ საქართველოს მთავრობა, თანახმად ქართველი ხალხის ნების გამოცხადებისა, შესძლებს გაჰყიდოს ან იჯარით გასცეს თვისი ტერიტორიის ის ნაწილები, რომელთაც იგი უხსოვარ დროიდან თვის საპყრობელოდ სთვლის და რომელნიც ასეთადვე ცნობილი რ. ს. ფ. ს. რესპუბლიკის მიერ, მით უმეტეს, რომ ასეთი იჯარა სხვა არა იქნებოდა რა, თუ არ საქართველოს მთავრობის კაპიტულიაცია ანტანტის იმპერიალისტურ ძალთა წინაშე და აგრეთვე საქართველოს გაყოტრება თვისი სახელმწიფოებრივი სუვერენობის დაცვის საქმეში. ჩემს მთავრობას არ შეეძლო შესაფერი დასკვა არ გამოეტანა ბათომის დაკავების ფაქტიდან იმ შემთხვევაშიაც თუ იგი მოხდებოდა ინგლისის ჯარის მიერ სამხედრო ოკუპაციის წესით, რომელსაც, როგორც რესპუბლიკის მთლიანობისა და სუვერენობის მუქარას, საფიქრებელია შეიარაღებული წინააღმდეგობა უნდა შეხვედროდა. ჩემი მთავრობის დავალებით კათეგორიულად უნდა განვაცხადო, რომ ინგლისელთა მიერ ბათომის დაკავება მიუხედავათ იმისა თუ რა გვარის ფორმით მოხდებოდა ეს მოვლენა, მიღებულ იქმნება როგორც ტლანქი და უდავო დარღვევა რუსეთ-საქართველოს შორის ამა წლის 7 მაისის დადებულ ხელშეკრულებისა და მასვე შეეძლებოდა დაერღვია კეთილათ დამყარებული მეგობრული ურთიერთობა რუსეთისა და საქართველოს შორის. ამასთანავე დაწყებული ეკონომიური დამოკიდებულება. გაცნობებთ რა ზემოაღნიშნულს თქვენისა და თქვენი მთავრობის საყურადღებოთ, გთხოვთ შემატყობინოთ რამდენად შეეფერება სინამდვილეს ხმები ინგლისელების მიერ ვითომ ბათომის დაკავებისა იმ ხელშეკრულების ძალით, რომელიც თითქოს არსებობს საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკასა და ინგლისს შორის და რა ღონისძიების ხმარებას აპირებს საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობა იმ შემთხვევაში თუ ინგლისის საოკუპაციო ჯარმა ძალით განიზრახა ბათომის დაკავება. მიიღეთ და სხვა... რ. ს. ფ. ს. რ. სრულეფოებიანი წარმომადგენელი საქართველოში **შეიმანი.**

კ. ხაბახანარაშვილის პასუხი შეიმანს.

ამ ნოტაზედ ჩვენი პასუხი გახლდათ შემდეგი: რ. ს. ფ. ს. რ. სრულეფოლეებიან წარმომადგენელს საქართველოში. 4 ნოემბერი 1920 წ. № 9599. „პასუხად თქვენი ნოტისა ა. წ. 31 ოქტომბრის თარიღით, № 2700, მაქვს პატივი გაცნობოთ, რომ საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკის მთავრობამ მრავალ გზით განაცხადა და კვლავ აცხადებს, რომ ყოველი განზრახვა საქართველოს სუვერენიტეტის შელახვისა ან მეჩარა მისი ტერიტორიის წინააღმდეგ მიმართული, ვისი მხრიდანაც უნდა იყოს იგი, ქართველი ხალხისაგან მიიღებს უმტკიცეს წინააღმდეგობას და საქართველოს მთავრობა ღრმად დ რწმენებულია, რომ 7 მაისის ხელშეკრულების თანახმად ამ შემთხვევაში იმოვის რ. ს. ფ. ს. რესპუბლიკის თავრობის სრულ სოლიდარობასა და თანგრძობას და რომ ამ ახრით მის მიერ მიღებული იქნება მისგან დამოკიდებული ყოველი ღონისძიება. რაც შეეხება კერძოთ, ამ მოლო დროს გავრცელებულ ხმებს ჯითმიდან ინგლისელების მიერ ბათომის დაკავების შესახებ—საქართველოსა და ინგლის შორის თითქოს არსებულ საიდუმლო ხელშეკრულების განსახორციელებლად თუ სამხედრო ოკუპაციის წესით, რითაც უნდა უზრუნველყოფილ იქმნას საქართველოს მიერ ინგლისის ვალის გადახდა, რომელიც ნამდვილად არ არსებობს, ამიტომ მაქვს პატივი ამით დაგიმოწმოთ, რომ ამ ხმებს არავითარი საფუძველი არა აქვთ და სრულიად არ შეეფერებიან სინამდვილეს. მიიღეთ და სხვ... საგარეო საქმეთა მინისტრის მაგიერ კ. **ხაბახანარაშვილი".**

გვეგონა, თითქოს ჩვენი ასეთი განცხადების შემდეგ გაოგებრობა უნდა გაფანტულიყო, მაგრამ ეს ასე არ მოხდა, ნოემბრის 18-ს ჩვენ კვლავ მივიღეთ ბ-ნ შეიმანის ნოტა, რომელშიაც ჩიჩერინის დავალებით შემდეგსა გვწერს:

შეიმანის მეორე ნოტა.

„საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკის ბ-ნ საგარეო საქმეთა მინისტრს 18 ნოემბერი, 1920 წ. № 3297. მიუხედავათ თქვენის კატეგორიულის რწმენებისა ა. წ. ნოემბრის № 9599 ნოტაში, რომ ხმები ინგლისელებისაგან ბათომის მოსალოდნელ დაპყრობის შესახებ სრულიად არ შეეფერება სინამდვილეს და, რომ ყოველი განზრახვა საქართველოს სუვერენიტეტის და მისი ტერიტორიის დასარღვევად მიმართული შეხვედრა შეიარაღებულ წინააღმდეგობას, უკანასკნელ დღეების შეთანხმების სახელმწიფოთა რადიო-დეპეშები, შეიცავენ ისეთ ცნობებს, რომელიც ჩემს მთავრობას არწმუნებენ იმაში, რომ უკვე ოფიციალურად მუშავდება ვეგმა ინგლისის, ან შეთანხმების სხვა რომელიმე სახელმწიფოს სამხედრო ძალით ბათომის დაპყრობისა. ჩემს მოვალეობათ ვრაცქ ერთხელ კიდევ შევიჩერო თქვენი მთავრობის ყურადღება ამ კითხვის განსაკუთრებულსა და ყაღრეს მნიშვნელობაზე და ამ სერიოზულ შედეგებზე, რომელნიც აუცილებელი იქნება საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკისათვის ამ შემთხვევაში, თუ ბათომი შეთანხმების სახელმწიფოთა შეიარაღებულ ძალათა უფლებაში გადავა, რა ფორმითა და რა განზრახვითაც უნდა მოხდეს ეს. ჯერ კიდევ რუსეთსა და საქართველოს შორის 7 მაისის საზავო ხელშეკრულების დადების დროს რ. ს. ფ. ს. რ. მთავრობის ამ ხელშეკრულების ძირითად პირობას მიაჩნდა აუცილებლად და საჩქაროდ გაწმენდა ბათომისა და ბათომის ოლქის ინგლისის ჯარისაგან, რომელიც საფრთხეს წარმოადგენდა რ. ს. ფ. ს. რ. მოკავშირე აზერბეიჯანის რესპუბლიკისთვის და თვით რუსეთის რესპუბლიკისთვისაც. ახლა კი დარღვევა ამ პირობისა და შექმნა ახალის კიდევ უფრო სერიოზული საფრთხისა რ. ს. ფ. ს. ა. ს. ს. რესპუბლიკებისათვის შეთანხმების სახელმწიფოთა შეიარაღებულ ძალების მხრით, ჩემს მთავრობას დააყენებს აუცილებლობის წინაშე მიღოს ყოველგვარ საფრთხისაგან დასაცავად. ჩემი მთავრობა დავალებით კატეგორიულად ვაცხადებ, რომ შეთანხმების სახელმწიფოთა შეიარაღებულ ძალების მიერ ბათომის დაპყრობა ამა თუ იმ განზრახვით, ან ამა თუ იმ ფორმით, არ შეიძლება არ ჩაითვალოს, როგორც ჩაშლა სამშვიდობო პოლიტიკისა და შექმნა კაკასიაში რ. ს. ფ. ს. რესპუბლიკის წინააღმდეგ ახალი ფრონტისა. ნებას ვიძლევ ჩემს თავს ჩემს მთავრობს სახელით და მის დავალებით გამოვსთქვა რწმენა და მტკიცე იმედი, რომ თქვენი მთავრობა, გაითვალისწინებს რა შეთანხმების სახელმწიფოთა შეიარაღებულ ძალათა მიერ ბათომის დაპყრობის შემდეგ მოსალოდნელ შედეგებს, არ შესდგება საბედისწერო გზაზე ბათომის დასაპყრობად შემუშავებულ გეგმებს ან არა თუ წაბალისებით, არამედ ამ გეგმებისადმი ნაკლები ყურადღების გამოჩენით და არ აიღებს თავისთავზე პასუხის მგებლობას იმ შედეგებისათვის, რომელიც აუცილებლად უნდა მოჰყვეს ამ გეგმების სისრულეში მოყვანას. მიიღეთ და სხვ. სრულ უფლებანი წარმომადგენელი რ. ს. ფ. ს. რ. საქართველოში **შეიმანი.**

ს. ხაბახანარაშვილის პასუხი შეიმანის მეორე ნოტაზე.

ამ უკანასკნელ ნოტაზედ გახდათ ჩვენი შემდეგი პასუხი („ეს თვის 22 თარიღ. თ. „ვადასტურებ რა თქვენი ნოტების მიღებას 8-მდე ნაღი ნოემბრის 10 ს თარიღით № № 3294 და 3297 ვითომდა ქალ. ბათომის მოსალოდნელ დაპყრობის შესახებ შეთანხმების ერთ-ერთ სახელწოფოს მიერ მაქვს პატივი ჯერმდეგ-ბით დავადასტურო 4 ნოემბრის № 4599 ჩემს ნოტაში აღნიშნული მოსაზრებანი და განვაცხადო, რომ ჩვენ არ მოგვეპო

ქითხვა, როგორი იქნება ჩვენი დამოკიდებულება სომხეთის ახალ მთავრობასთან, ვინც კი იქნობს ახალ საქართველოს თითქმის სამი წლის ისტორიას, მისთვის ასეთი საკითხი არც უნდა არსებობდეს. იმდენად აშკარა და ნათელია ასეთ შემთხვევაში ჩვენი პოზიცია: სხვის შინაურ საქმეში ჩაურევლობა, სრული ლოიალობა და კეთილგანწყობილება ყველა მეზობელთან. ასეთი იყო და არის ჩვენი სიტყვა და საქმე. ყველა ის კეთილმეზობლური და მეგობრული აქტები და ხელშეკრულებანი, რომელიც არსებობდა ჩვენსა და სომხეთს შორის, რასაკვირველია, ჩვენის მხრით ძალაში რჩება და თუ ახალის მთავრობის მეცადინეობითა და შემოქმედებით ასეთ მეგობრულ სამშვიდობო შეთანხმებათა რიცხვს კიდევ მოემატება საქართველოს დემოკრატია და მისი მთავრობა ხმოლოდ გულწრფელ სიხარულს გამოსთქვამს ამის გამო და თავის მხრით ყოველ გზით შეუწყობს ხელს იმ სადაო კითხვათა მშვიდობიანად გადაჭრას, რომელიც სომხეთის წარსულმა მთავრობამ ახალს უანდერძა. სომხეთის ამბების შესახებ, როგორც მოგახსენეთ, ოფიციალურად ცნობა ჯერ არ გვაქვს მაგრამ, ბატონებო, ასეთი გახლავთ დღევანდელი ვითარება.

დასკვნა.

მდგომარეობა, როგორც ხედავთ საპასუხისმგებელოა. ამიერ-კავკასიაში საქართველოს მახლობლად მის ირგვლივ სხვა და სხვა დიდ ინტერესთა და წინააღმდეგობათა კვანძი ინასკვება. მდგომარეობა რთულია. ყოველის ღონით უნდა ვეცადოთ და ვცდილობთ კიდეც, რომ ყველაფერი კარგად და სამშვიდობოთ დასრულდეს. საქართველოს ხალხი და მისი მთავრობა ყოველ მხრით და ყოველ გზით აწარმოებს უაღრესად სამშვიდობო პოლიტიკას. მაგრამ ყოველგვარ შემთხვევისთვისაც მზად უნდა ვიყვეთ, მთავრობამ თქვენთან ერთად უკვე დაიჭირა თადარიგი. მან უკვე მოიხმო იარაღს ქვეშ ქვეყნის დამცველი. მთავრობამ თითქმის სრულიად გაიარა სხვა და სხვა შელავათები ამ გამოწვევის დროს და უნდა მოგახსენოთ, რომ ასე ბრწყინვალეთ, როგორც როდესმიით ისე ზნეობრივად, ჯერ არც ერთ მობილიზაციას არ ჩაუვლია (ტაში), თუმცა ჩვენი წინანდელი მობილიზაციები ჩინებულათ ტარდებოდნენ. ბატონებო, სამწუხაროდ ჯერ კიდევ არ დამდგარა მსოფლიოში ისეთი დრო, როდესაც ამა თუ იმ ერსა და მის თავისუფლებას მარტო ალალი სიტყვა და მართალი, ნათელი ანბრი საქმეს შველოდეს, ამასთან ერთად საჭიროა მაგარი მკლავი. ჩვენ მთელი ჩვენი არსებითი გვინდა თავისუფლება და ზავი და ამიტომ მზად უნდა ვიყვეთ თავდაცვისათვის, და მზადაც გახლავართ (ტაში). ჩვენი სახელოვანი მხედრობა, ჯარი და გვარდია უკვე თავიანთ საგუშაგოებზეა (ტაში). მათ მხოლოდ მაგარი ზურგი სჭირიათ. და ჩვენ გვწამს კიდევ მეტი, ჩვენ ვიცით, რომ ქართველ ხალხს მრავალ გზის ნაცადი ღრმა შეგნება და მტკიცე ერთობა საგარეო საშიშროების დროს ერთ სხვულ ორგანიზაციათ აქცევს მთელს რესპუბლიკას, პირნათლად გამოიყენეს მას ყოველგვარ დაბრკოლებიდან და საშუალებას მისცემს ერთ მტკიცე ნაბიჯით იაროს წინ იმ გზით, რომელზედაც ის შედგა 26 მაისის დიდებულ დღეს (ტაშს).

რეზოლიუციები.

განცხადების შემდეგ შეტანილ იქნა ორი რეზოლიუცია: ერთი სოფ.-დემოკრატიულ ფრაქციის მიერ, მეორე—სოც.-რევოლიუციონერთა ფრაქციის მიერ.

სოც.-დემ. ფრაქციის რეზოლიუცია:

„დამფუძნებელმა კრებამ მოისმინა მთავრობის განცხადება საერთაშორისო მდგომარეობის შესახებ და იზიარებს მის დებულებებს.

დამფუძნებელი კრება დარწმუნებულია, რომ მთავრობა განაგრძობს კეთილ-განწყობილების დაცვას მეზობელ სახელმწიფოებთან და აღიარებს, რომ საქართველოს მთელი ხალხი თავის სახელოვან შეიარაღებულ ძალასთან ერთად ერთ-სულოვნად და თავდადებით დაიცავს თავისუფალ სამშობლოს პოლიტიკურ ;უზენაესობას და ტერიტორიულ ხელუხლებლობას და გადადის მორიგ [საკითხზე".

სოც.-რევოლიუციონერთა ფრაქციის მიერ წარდგენილი რეზოლიუცია:

„მოისმინა რი მთავრობის განცხადება რესპუბლიკის საგარეო მდგომარეობაზე, დამფუძნებელი კრება აცხადებს: საქართველოს მშრომელი ხალხი შეუდგა[ეკლად სდგას რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის სადარაჯოზე და დაიცავს მას თმელი თავისი არსებით. მეზობლებთან სოლიდარობა მეგობრობას და რესპუბლიკის ტერიტორიის ხელშეუხებლობას დამფუძნებელი კრება სრულს დამოუკიდებელი საქართველოს არსებობის აუცილებელ პირობათ და გადადის მორიგ საკითხებზე".

თავმჯდომარემ პირველად კენჭი უყარა სოც.-დემ. ფრაქციის რეზოლიუციას, რომელსაც ხმა მისცა ყველა ფრაქციებმა გარდა ესერებისა. ;ჯერი მიდგა სოც.-რევოლიუციონერთა რეზოლიუციაზე. მეორე რეზოლიუციისათვის კენჭის ყრამდე **აკ. ჩხენკელი** აცხადებს, რომ სოც.-რევოლიუციონერთა რეზოლიუციაში არაფერია ნათქვამი მთავრობის მიერ გადადგმულ ნაბიჯების მოწონების შესახებ, ხოლო ჩვენ კი არა თუ ვიწონებთ იმ დებულებებს, რომელიც წამოყენებულია მთავრობის განცხადებაში, არამედ გვსურს ეს დებულებები აქტიურად გატარებულ იქნას ცხოვრებაში, და, რადგანაც ეს ნნიშვნელოვანი მხარე არ არის აღნიშნული სოც.-რევოლიუციონერთა რეზოლიუციაში, ამიტომ ჩვენი ფრაქცია მის წინააღმდეგ მისცემს ხმას.

ალ. ნუცუბიძე სოც.-რევოლიუციონერთა სახელით აცხადებს, რომ ისინი შეურყეველად ადგანან დამოუკიდებლობის და მის დაცვის ნიადაგზე, მაგრამ თუ სოც.-დემოკრატების რეზოლიუციას არ მისცეს ხმა ეს იმიტომ, რომ სოც.-რევოლიუციონერთა ფრაქცია არ იზიარებს მთავრობის მიერ გადადგმულ ნაბიჯებს და არ უცხადებს მას ნდობას.

შ. ნუცუბიძე სოც.-ფედერალისტთა სახელით აცხადებს, რომ მთავრობის მოხსენებაში აღნიშნული იყო ორი მომენტი; ერთი—საქართველოსათვის ბათუმის საკითხი უდაოა და მეორე, რომ მთავრობას იარაღს ქვეშ მოუწვევია დამოუკიდებლობის დამცველი ძალა, ჩვენი ფრაქცია ორივე ნაბიჯს ესალმება და ამ საკითხებზე გაჩუმება ნიშნავს მოქალაქეობრივი მოვალეობის შეესრულებლობას, და რადგანაც ეს არ არის აღნიშნული ესერების რეზოლიუციაში, ჩვენი ფრაქცია მის წინააღმდეგ მ სცემს ხმას.

კენჭის ყრით სოც.-რევოლიუციონერთა რეზოლიუცია უარყოფილ იქნა. მის წინააღმდეგ მისცეს ხმა ყველა ფრაქციებმა გარდა ესერებისა.

დასასრულ მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილე **გრ. ლორთქიფანიძე** აცხადებს, რომ გზათა სამინისტროს გამოეყო მიწათმოქმედების სამინისტროს და გზათა მინისტრობა დაეკისრა შინაგან საქ. მინისტრს **ნ. რამიშვილს**.

იმავე სხდომაზე **ნ. ინანიშვილის** მოხსენებით მოხდა პირველი განხილვა კანონ-პროექტისა—სამთო-მადნო სამმართველოსთან სამთო-სატხნიკო კურსების დაარსების შესახებ.

ს. ჯაფარიძის მოხსენებით მიღებულ იქნა დეკრეტი საქართველოს სახელმწიფო ბანკისათვის დამზღვევი ფონდის დასაარსებლათ 50 მილიონი მან. მიცემის დეკრეტის შეცვლის შესახებ.

კ. ზარაშიძის ასულის მოხსენებით თანახმად პრეზიდიუმის დადგენილებისა კვირაობით დაინიშნა სხდომები (12 ს.—3 საათამდე) კონსტიტუციის განსახილველად გარდა ოთხშაბათის სხდომისა. ამ რიგად ამიერიდან კონსტიტუციის განვილვა მოხდება კვირაში ორჯერ: ოთხშაბათობით და კვირაობით.

რიგს გარეშე განცხადებისათვის სიტყვა ეძლევა მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილეს გრ. ლორთქიფანიძეს.

რუსეთის წარმოგზავნილნ მ. შეინმანთან საუბრის გამო

გაზეთი „სლოვოს" თანამშრომელს საუბარი ჰქონია რ. ს. ფ. ს. რ. სრულიუფლებიან წარმომადგენელ ბ. შეინმანთან, რომელსაც თანამშრომლის შეკითხვაზე, თუ როგორ იმოქმედებს სომხეთში მომხდარი ამბები საქართველოს საერთაშორისო და შინაურ ცხოვრებაზე უპასუხნია:

„საქართველოსთვის ჩამაფიქრებელია არა ის გარემოება, რომ სომხეთში საბჭოთა უფლება გამოცხადდა, არამედ ის რომ ანტანტამ მიატოვა ის გაპირვების დროს. სა. საცილოა, თუ შეიძლება ადამიანმა ასეთ დროს იეცნოს ის გარემოება, რომ ერთა ლიგამ მაშინ დაიწყო სომხეთის საკითხების გარჩევა, როდესაც ის უკვე გაიარჩა. ამ გარემოებამ უნდა დაარწმუნოს საქართველო, რომ მისთვის ხსნა მეზობლებთან მეგობრო ეკონომიურ კავშირშია. საქართველო დიდი ხანია დარწმუნდა იმაში, რომ საბჭოთა რუსეთმა იცნო მისი დამოუკიდებლობა არა ფიქციურად. საბჭოთა რუსეთი სცდილობს გაიუროს მას ეკონომიური დახმარება რითაც კი შეიძლება ეს. ყველა ამის შემდეგ საქართველომ უფრო გულწრფელთანა უნდა გამოიჩინოს საბჭოთა რესპუბლიკებთან დამოკიდებულებაში.

უფრო ნათელი და გარკვეული უნდა იყოს საქართველოს და ანტანტას შორის ურთიერთობის საკითხი, რადგან ეს ურთიერთობა ცოტათ თუ ბევრათ საბჭოთა რესპუბლიკებსაც ეხება. შემდეგ საჭიროა ენერგიული ზომები საქართველოს ტერიტორიაზე მყოფ საბჭოთა მთავრობის მოწინააღმდეგე ორგანიზაციებისა და დაფუძ;ებულებების ლიკვიდაციისათვის. დაბოლოს, დანამდგილებითი სუფთელი საქართველოს მთავრობისა, რომ მა მარილაც სურს მშვიდრო ეკონომიური [თანამშრომლობა მეზობელ საბჭოთა რესპუბლიკებთან".

საქართველო არასოდეს არ ყოფილა სხვის ხელში შემყურე, ის მხოლოდ საკუთარ, ეროვნულ სიძლიერეზე, შინაურ ძალთა განწყობილებაზე ამყარებდა დემოკრატიული რესპუბლიკის ბედს, მის მომავალს. რაც შეეხება გაფრთხილებას, რომ საქართველოს მთავრობამ მეგობრო ეკონომიური კავშირი დაიჭიროს მეზობლებთანო, უნდა მოეხსენებოდეს ბ-ნ შეინანს, რომ შეიძლება მთელ მსოფლიოში ერთად-ერთი იყოს საქართველოს [მთავრობა, რომელიც ასე ენერგიულად იღწვის ყველა ;ჯურის მეზობლთან მეგობრული, მჭიდრო როგორც ეკონომიური, ისე პოლიტიკური კავშირის განსამტკიცებლად. ამ მიზნით ის ხშირათ დათმობისთვისაც მზად არის. რაც შეეხება კერძოთ რუსეთთან, საქართველოს მთავრობის დიდი სურვილია, რაც შეიძლება მალე დამყარდეს სამოლოოდ მეგობრული კავშირი ამ რა სახელმწიფოს დემოკრატიის შორის, რადგანაც ამას მოითხოვს ორივე სახელმწიფოთა ინტერესები. საქართველოს მთავრობა მუდამ გულწრფელთანა იჩენს, როგორც საბჭოთა რესპუბლიკებთან, ისე ანტანტასთან, ის იცავს მხოლოდ თავის დამოკიდებულებას და არავის ნებას არ მისცემს შელახოს მისი სუვერენული ;ფლებები.

კიდევ ქვევით, ბათომის შესახებ შემდეგი განუცხადებია ბ-ნ შეინმანს:

„ჩვენი პოზიცია ბათომის საკითხში სრულიად ნათელია. ვიცნობთ რა საქართველოს დამოუკიდებლობა ვიძლევით ყოველივე რეალურ გარანტიას, რომ ჩვენ მიერ არ იქნება შელახული მისი დამოუკიდებლობა, ჩვენ მზათ ვართ დავეხმაროთ საქართველოს თავის დამოუკიდებლობის საკითხის დაცვაში და უსურვებთ მომავალში აყვავებას, ხოლო ყველაზე მაღლა კი ჩვენი არსებობის დაცვის საკითხს ვაყენებთ. არავითარ შემთხვევაში არ დაუშვებთ იმ გარემოებას, რომ საქართველო შეიქნეს მიზეზი ჩვენ წინააღმდეგ ახალ ფრონტის შექმნისა. ანტანტას, რომ ამის სურვილი აქვს ამაში კი ჩვენ ეჭვი არ გვეპარება. ამას მოწმობს ის მიწერ-მოწერა, რომელსაც ჩვენ ვაწარმოებდით ინგლისთან ბათომის საკითხის გარშემო. მე არ მინდა ვსთქვა, თითქოს საქართველოს მთავრობა თანაგრძნობით ეკიდებოდეს ანტანტას მიზნებს, ხოლო ხმები ბათომის ბედის შესახებ, რომელიც ჰქმნის ნერვიულ განწყობილებას საქართველოში საბაბს გვაძლევს ვიყოთ უფრო ფრთხილათ. მეორე მხრით ჩვენ ვშიშობთ, რომ ანტანტას შეუძლია საქართველო დააყენოს მომხდარ ფაქტის წინაშე და ამით ის ჩაითრიოს ჩვენს საწინააღმდეგო ომში.

საქართველოს არ აქვს საბაბი ვვისაყვედურო ჩვენი მხრივ რაიმე ვალდებულების დარღვევაში. ამის რეალური დამამტკიცებელია ამ ახლო ხანში დადებული ხელშეკრულება, ჩვენთვის შედარებით არა ხელსაყრელ პირობებში ნავთის საკითხის მოგვარების საქმით. სამაგიეროდ ჩვენ გვაქვს პრეტენზიები ვიყოთ საქართველოს საქციელთან უკმაყოფილნონ, რადგან სავსებით არ სრულდება თავის თავზე მიღებული ვალდებულებანი. ამის ერთ-ერთ დამამტკიცებელი საბუთი ვრანგელის გემებია, რომელიც საქართველოს ნავთსადგურში იმყოფება. საქართველოს მთავრობის აზრით და ჩვენი რწმენებით ის გემები რუსეთის საკუთრებას შეადგენენ. ჩვენ მართალი ვიყავით იმ დროს, როდესაც იმედს გამოვსთქვამდით, რომ საქართველო უდავოდ გადასცემს ამ გემებს რუსეთს.

ამ საკითხის გადაწყვეტით გადაწყდება ჩვენი მომავალი ეკონომიური პოლიტიკა საქართველოსადმი. მე მწამს, რომ ამ საკითხის გადაწყვეტაში საქართველოს ცენტრალური მთავრობა გამოიჩენს მეგობრულ განწყობილებას რუსეთის მიმართ და ჩვენი კანონიერი მოთხოვნილება დაკმაყოფილებული იქნება".

საქართველოს მთავრობას რუსეთთან დადებული ხელშეკრულების არც ერთი მუხლი არ დაურღვევია არასოდეს; მიუხედავთ ამისა, ჩვენში მომქმედი კომუნისტები დღემდე განაგრძობენ ფარულ ორგანიზაციულ მუშაობას, ზვერავენ ჩვენ სანაპიროებს, ეწევიან მალულად სახელმწიფოს საწინააღმდეგო აგიტაციას, ქურდულად კრეფენ ჩვენი სახელმწიფოს სამხედრო ცნობებს, ერთი სიტყვით ემზადებიან, როგორმე ძირი გამოუთხარონ ჩვენ სახელმწიფოებრივ არსებობას.

ყოველივე ამის შემდეგ მხოლოდ ჩვენ გვაქვს სამუთი პრეტენზიებისა, უკმაყოფილებისა, და ფაქტები რუსეთის თავის თავზე მიერ მიღებულ ვალდებულებათა დარღვევისა...

რაც შეეხება ბათუმის გარშემო ატეხილ ;ურ-ბაურს, ჩვენი მთავრობის პოზიცია ამ საკითხში ნათლად სჩანს იმ საპასუხო ნოტებიდან, რომელიც მთავრობამ გაუგზავნა ბ-ნ ჩიჩერინს, ამისათვის ამ საკითხის შესახებ სიტყვის გაგრძელება ზედმეტად მიგვაჩნია.

შრომის გეკარა.

რესპუბლიკის თავდაცვის საბჭომ 1920 წლის დეკემბრის 6-ის სხდომაზე მოიწონა და მიიღო სასალხო გვარდიის მთავარი შტაბის მიერ შემუშავებული გეგმა სახოგადოების არა მშრომელ ნაწილისათვის შრომის ბეგარის შემოღების შესახებ.

პრაქტიკული განხორციელება ამ გეგმისა თავდაცვის საბჭომ დაავალა სახ. გვარდ. მთავარ შტაბს.

თანახმად ამ დავალებისა, მთავარი შტაბი აცხადებს:

1) შემოღებულია სავალდებულო შრომის ბეგარა სახოგადოების იმ ნაწილისათვის, რომელიც არ ეწევა სახოგადოებრივ სასარგებლო შრომას და არ ასრულებს რაიმე განსაზღვრულ სამსახურს.

2) შრომის ბეგარის მოსახდელად გაწვეული იქნებიან ზემო-აღნიშნულ კატეგორიის 20-დან 45 წლიანებამდე.

3) მობილიზაციის პირველ დღეთ ცხადდება დეკემბრის 10, ხოლო უკანასკნელ—დღეთ დეკემბრის 13.

4) ის პირნი, რომელთაც ეხება მობილიზაცია, ვალდებულნი არიან გამოცხადდენ სარეგისტრაციოთ სამხედრო სკოლის ყაზარმაში (ბულბანოვის პროსპექტი).

5) მობილიზაციათ გაწვეულნი ექვემდებარებიან სამხედრო დისციპლინის წესებს.

6) ის პირნი, რომელნიც ;ვიქმეიან მობილიზაციას ან თავის დროზე არ გამოცხადებიან სარეგისტრაციოთ, ჩაითვლებიან დეზერტირებათ და დაისაჯებიან კანონის მოელის სიმკაცრით.

7) მობილიზაციათ გაწვეულთ მიეცემათ მხოლოდ საქმელ-სასმელი.

8) შრომის ბეგარის მოსაწყობათ და ხელმძღვანელობის გასაწევად არწეულია სპეციალური კომისია მთავ. შტაბის წევრის ს. გურულის თავმჯდომარეობით.

9) ყველა დამატებითი ინსტრუქციები შესახებ მობილიზაციისა გამოეცემენ იქნებიან აღნიშნულ კომისიის მიერ.

10) ამავე კომისიას ევალება მოაწყოს შრომის მობილიზაცია მთელს რესპუბლიკაში.

11) მობილიზაციით გაწვეულნი გაიგზავნებიან შეშის დასამზადებლათ და სხვა საზოგადო მუშაობის ასასრულებლათ და როდესაც ისინი შეასრულებენ მათზე დაკისრებულ განსაზღვრულ სამუშაოს განთავისუფლებულ იქნებიან სათანადო მოწმობის მიცემით.

შრომის სამინისტროში

— მუშათა მაგიდა აქვეყნებს, სიას იმ პირთა, რომლებმაც ნავთი ორ ადგილს მიიღეს: მუშათა მაგიდიდან და ქალაქის სასურსათო მაღაზიიდან: 1) ფარსეგ ამდოლიანცი, სავაჭრო ბანკის მოსამსახურე, 2) ბაგდასროვა და ალამოვა—ელექტრონის სადგურის მოსამსახურენი და 3) ი. მანუკიანცი, 4) ე. ამატუნი და 5) ფ. ლომთაძე.

— სატარიფო პალატის პრეზიდიუმმა დაადგინა დამტკიცოს ;ჯამაგირი კერძო საავადმყოფო დაწესებულებათა მოსამსახურეების და მუშების იმისდამიხედვით თუ რა ;ჯამაგირი აქვთ მიბაილოვის საავადმყოფოს მოსამსახურეთ.

— სატარიფო პალატამ დაიწესა სატარიფო ;ჯამაგირები ქართველ ქალთა შრომის არტელისათვის.

ფინანსთა სამინისტროში

დეკემბრის 6 ფინანსთა მინისტრის მოვალეობის აღმსრულებელი ს. ადალიანის თავმჯდომარეობით შესდგა ფინანსთა მინისტრის საბჭოს კრება, რომელზედაც მოსმენილ საკითხი ქართულ-ცენტრალურ საზოგადოების დამტკიცება „კავშირი“-ს წესდების დამტკიცების შესახებ. საკითხი გადაეცემული ჰქონდა განსახილველად საგანგებო კომისიას, რომლის შემადგენლობაში შედიოდა შინაგან საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენელი. კომისიამ თავისი მოხსენება წარუდგინა საბჭოს. მოხსენებაში კომისია აღნიშნავს ასეთ საზოგადოების დაარსების საჭიროებას. საზოგადოებამ კომისიის აზრით უნდა იმოქმედოს მთავრობის კონტროლის ქვეშ. რაც შეეხება საკითხს მთავრობის საზოგადოების ოპერაციებში პირდაპირ მონაწილეობის მიღებას, კომისია ფიქრობს ამ საკითხის დროებით გადადებას, იმ პირობით, რომ მთავრობას შეუძლია მიიღოს მონაწილეობა საზოგადოების ოპერაციებში აქციების შესყიდვით. ფინანსთა მინისტრის საბჭოს დაადგინა მიიღოს კომისიის მოხსენება და სთხოვოს მინისტრს საზოგადოების წესდების დამტკიცება. შემდეგ საბჭომ მოისმინა საკითხი აბაშის საგაჭრო საბრეშეველო ბანკის წესდების დამტკიცების შესახებ. საბჭომ წესდება დამტკიცა ამასთანავე გადაწყვიტა სთხოვოს ფინანსთა მინისტრს მისი დამტკიცება, რაც შეეხება ოზურგეთის კომერციულ ბანკის და ახალსენაკის ბანკის წესდების დამტკიცების საკითხს, საბჭომ დაადგინა გადასდვას მისი დამტკიცება უკანასკნელთა ბალანსის განხილვამდე. შემდეგ თანახმად კოვალენსკის მოხსენებისა საბჭომ დაადგინა მოიწონოს გამომცემელთა საქციონერო საზოგადოების „გრუზია“-ს დაარსება და სთხოვოს ფინანსთა მინისტრს მისი წესდების დამტკიცება. ამასთანავე საბჭომ დამტკიცა პროექტი საქციონერო საზოგადოების „მარი“-ს ძირითად კაპიტალის გადიდება 10 მილიონ მანეთამდე.

თავდაცვის ფონდი.

შაბათს დეკემბრის 4-ს დამფუძნებელი კრების ყველზე დარბაზში შესდგა სხდომა რესპუბლიკის თავდაცვის ფონდის მთავარ გამგეობისა. ხხდომის განხსნისას თავმჯდომარე ჩხენკელმა გააკეთა მოხსენება პრეზიდიუმის მოქმედების შესახებ. შემდეგ განიხილეს საკითხი ფულის და საქონლის მიღების და შენახვის სისტემის შესახებ. ამასთანავე დაადგინეს ეთხოვოს სახელმწიფო ბანკს მიიღოს შემოწირულებანი ფულით და შექმნას საჭირო აპარატი თავის მოსამსახურეებისაგან ამ შემოწირულების მისაღებად. დასასრულ მოსმენილ სექციათა მოხსენებები, რომელთაგანაც გამოირკვა, რომ სექციებმა უკვე მიღწიეს პრაქტიკულ შედეგებს. როგორც გამოირკვა უკვე შემოდის გაცხადებანი შემოწირულების და სხვ. შესახებ. სექციებს წინადადება მიეცთ გააძლიერონ მუშაობა და მიიღონ ზომები სათანადო პროპაგანდის, ფულის შეკრების და სხვ. მოწყობის შესახებ. გამგეობის შემდეგი სხდომები დანიშნულია კვირას, დეკემბრის 12, დილის 12 ს.

ახალი ამბები

ექიმების გაწვევა. ტფილისის ქალაქის გამგეობა აცხადებს, რომ თავდაცვის საბჭოს დადგენილების თანახმად ყველა ექიმები ქალაქ ტფილისში მცხოვრებნი 35-40 წლების ასაკისა გაწვეულნი არიან მობილიზაციით და უნდა უეჭველად გამოცხადდნენ ქალაქ ტფილისის აღრიცხვის ნაწილის უფროსთან ვაგზლის ქუჩა, სახლი თამაშვილისა № 24 ხუთშაბათს 9 დეკემბერს, დილის 10 საათზე.

საწარმოო ძალთა განვითარება. სურამის ქალაქის თვითმართველობამ დაადგინა მოაწყოს სურამის მაღაზიებში 1) ცარცის ქარხანა და 2) სთხოვოს მთავრობას მისცეს მას დახმარება ქარხნის მოსაწყობად. ახლო მომავალში სურამში დაიწყებს მუშაობას სურამის ქალაქის ელექტრონის სადგური. ქალაქის თვითმართველობა შეუდგა ელექტრონის წისქვილის მოწყობას.

აღწერის მოწყობა. ცენტრალურ სტატისტიკურ კომიტეტში შესდგა საგანგებო კომისიის კრება. კრებაზე განიხილეს საკითხი საქალაქო აღწერის მოსაწყობად საჭირო წინასწარ ზომების მიღების შესახებ. გადაწყდა მიიღონ ზომები წინასწარ მუშაობის დაწყების დასაჩქარებლად.

ჯანმრთელობის დეპარტამენტი. ჯანმრთელობის დეპარტამენტმა შეადგინა მორიგი ბილეტენი, რომელიც ეხება ნოემბ. 23 26-მდე გასულ დროს. თანახმად ბიულეტენისა ნოემბრის 23 ბაღიშში 5 კაცი იყო ავად შავი ჭირით. განვლილ კვირის განმავლობაში შავი ჭირით არავინ არ გამხდარა ავად. ტფილისში საანგარიშო კვირაში არ ყოფილა შემთხვევა ხოლერით ავათ გახდომისა.

გადასახლებულთა საქმე. ბაკურიანის თემმა მიმართა შუამდგომლობით მიწად მოქმედების სამინისტროს გრძელ ვადიან სესხის და ერთდროული დახმარების მიცემის შესახებ, რათა დახმარება აღმოუჩინონ სოფ. ბალაუბნიდან გადასასახლებელ 160 კომლს. გადასახლებულები სახლდებიან ეგრეთ წოდებულ გუბეებში. გადასახლება გამოწვეულია მით, რომ ბალაუბანი ჩანგრევის შუქარის წინ იმყოფება.

ქართულ-ფრანგულ სავაჭრო პალატაში.

კონსტანტინეპოლში არსებულმა ფრანგულმა სავაჭრო პალატამ აცნობა ტფილისში არსებულ ქართულ-ფრანგულ სავაჭრო პალატას, რომ იგი ყოველგვარ ზომებს იღებულობს მოაწყოს კონსტანტინეპოლში არსებულ ცენტრობანკის განყოფილების საშვალებით მტკიცე კავშირი ქართულ-ფრანგულ სავაჭრო პალატასთან. კუსსის საგენტომ აცნობა ქართულ ფრანგულ სავაჭრო პალატას, რომ იგი ღებულობს ზომებს საფრანგეთსა და საქართველოს შორის კავშირის გასამტკიცებლადო.

ქართულ-ფრანგულ სავაჭრო პალატასთან გაიხსნა სამკითხველო, სამკითხველო ღიაა საღამოს 6—8 საათამდე.

ქართულ-ფრანგულ სავაჭრო პალატის გამგეობამ მიიღო ცნობა ჯავახის საგენტოდან, იმის შესახებ, რომ უკანასკნელს სურს ტფილისში საგენტოს განყოფილების გახსნაო.

ბანცხადებანი

დაიკარგა სამიწისმზომლო კურსების დამთავრების მოწმობა № 2274 ევსტრატი პავლეს-ძე რუხაძის სახელზე, მიღებული ბაქოს ტეხნიკურ სასწავლებლიდან 1915 წ. გაუქმებულთ ჩაითვალოს.
4053 3—3

დაიკარგა პასპორტი № 14756 ევდოკია მინკოვას სახელზე, მიღებული ტფ. მილიციის სამმართველოდან. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4058 3—3

დაიკარგა ფორმულიარული სია № 184 გრიგოლ აბელის-ძე კორგანოვის სახელზე, მიღებული კავკავის ფოსტა-ტელეგრაფის ოლქის სამმართველოდან 1917 წ. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4059 3—3

ქ. სურამის უბნის მომრიგებელი მოსამართლე იწვევს გარდაცვალებული მხიარული ხამედ ოღლის მემკვიდრეებს, რათა მათ განაცხადონ თავისი უფლება სამოქ. კან. კრებ. 1 ნ. 10 ტ. მე-1241 მუხ. აღნიშნულ ვადაში.
997 3—2

დაიკარგა პასპორტი №1150 სეკატერინე პავლეს ასული კოლოგრივოვას სახელზე, მიღებული ტფ. პოლიციმეისტერისაგან. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4097 3—2

დაიკარგა მოწმობა №1383 სათადარიგო პორუჩიკი რამონოვის სახელზე, მიღებული ტფ. სამხედრო აღრიცხვის უფროსისაგ. 1920 წ. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4099 3—2

დაიკარგა პასპორტი კონსტანტინე ხვიჩ. კოლასონიას სახელზე, მიღებული სენაკის მილიციის კომისრისაგან. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4055 3—3

დაიკარგა საოჯახო პასპორტი № 48 არტემ ნიკიტის-ძე სიმონიანცის სახელზე, მიღებული სიღნაღის ქალაქის თვითმართველობიდან, გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4044 3—3

დაიკარგა პირადობის მოწმობა № 111 ნიკოლოზ ჯანელიძის სახელზე, მიღებული ტფ. პოლიტხნიკური ინსტიტუტიდან. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4049 3—3

დაიკარგა პირადობის მოწმობა № 2865 თამარ ნიკოლოზის ასული ქანდიეევის სახელზე. მიღებული ტფ. მილიციის უფროსისაგან გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4079 3—2

დაიკარგა პასპორტი აკუილინა სტეფანეს ასული ეფიმოვის სახელზე, მიღებული კავკავის მილიციიდან. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4077 3—2

დაიკარგა საბინაო დავთარი, სამოვალნი (ერთობის უბანი) ქ., № 15, მდებარე სახლის, რომელიც ეკუთვნის გ. გუმარიტოვს. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4126 3—1

დაიკარგა პასპორტი, მიღებული კავკ.-ში, სათადარიგო ჯარში გადარიცხვის მოწმობა, მიღებული კავკავის სამხედრო აღრიცხვის უფროსისაგან 1917 წ. და მეტრიკა პეტრე პავლეს ძე მრეველიშვილის სახელზე. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4127 3—1

დაიკარგა სიმტკიცის მოწმობა, დამტკიცებული ტფ. ოლქის სასამართლოს უფროს ნოტარიუსისგან 1888 წ. მარტის 8-ს რეესტრით № 262 და გირავნობის მოწმობა 1909 წ. მაისის 23-ს რეესტრით № 1091 დავით გრიგოლის ძე ტერ-საკოვის სახელზე. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4128 3—1

ჩხარის უბ. მომრიგებელი მოსამართლე იწვევს გარდაცვალებულნი სიმონა გიორგის ასული, პირველი ქმრით აბრამიშვილისა ხოლო მეორეს ქმრით პაპიძისა, მემკვიდრეებს, რათა მათ აღიარონ თავისი უფლება მის სიკვდილის შემდეგ დარჩენილ ქონებაზე სამოქ. კან. კრებ მე-1241 მუხ. აღნიშნულ ვადაში.
4027 1—1

აღბულაღის უბნის მომრიგებელი მოსამართლე იწვევს გარდაცვალებულების დაბა კონსტანტინოვკაში მცხოვრებ გრიგოლ კეზმას ძე და მისი მეუღლის მარიამ პავლეს ასულის რაიკოვების მემკვიდრეებს, რათა მათ განაცხადონ თავიანთი უფლება ხსენებულ რაიკოვების სიკვდილის შემდეგ დარჩენილ ქონებაზე კანონთა კრებულის მე 10 ტომის, 1 ნაწ. 1241 მუხ. აღნიშნულ ვადაში.
4018 1—1

დაიკარგა შელავათიანი ბილეთები, მიღებული 1. კახეთის რკ. გზის სამმართველოდან და 2. სამ. რკინის გზის სამმართველოდან და ორი ხაზინის მარათები სახლის ქირის შეტანის შესახებ დავით ტარიელის ძე ბაქრაძის სახელზე. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
(უფ.) 3—1

დაიკარგა სამინაო დავთარი თბილისის ქ. № 5 მდებარე სახლის, რომელიც ეკუთვნის ქ. კუდრიაველს. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4114 3—1

დაიკარგა სამხედრო ბეგრიდან განთავისუფლების მოწმობა მიღებული სიღნაღის მაზრის სამხედრო აღრიცხვის უფროსისაგან და პირადობის მოწმობა მიღებული ბაისუნის თომა კიმოთეს ძე გოგოლაძის სახელზე. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4115 3—1

დაიკარგა პასპორტი, მიღებული ახალქალაქის (გორის მაზრა) ერობიდან და სარეგისტრაციო მარათი, მიღებული ტფ. სამხედრო აღრიცხვის უფროსისაგან. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4124 3—1

დაიკარგა პასპორტი, მიღებული ახალ ქალაქის (გორის მაზრა) ერობიდან და სარეგისტრაციო მარათი, მიღებული ტფ. სამხედრო აღრიცხვის უფროსისაგან. კარაპეტ მიხეილის ძე გალუსტოვის სახელზე. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4125 3—1

დაიკარგა მოწმობა სამხედრო ბეგრისაგან განთავისუფლების შესახებ, მოცემული ტფილისის სამხედრო უფროსისაგან გობრონ ქრისტეფორის ძე ციცქიშვილის სახელზე. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4112 3—1

დაიკარგა პასპორტი, მიღებული ტფ. მდგომი მოქალაქეთა სამმართველოდან, სამხედრო ბეგარასთან დამოკიდებულების მოწმობა (ლურჯი ბილეთი), მიღებული ტფ. ქალაქის გამგეობიდან 1904 წ. ს. დემოკ. პარტსი წევრობის წიგნაკი და სარეგისტრაციო მარათი. ლევან დავითის ძე ტერ-გალუსტოვის სახელზე. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4116 3—1

დაიკარგა მორიგ ჯარში გამწვევ უბანზე მიწერილობის მოწმობა № 1 გრიგოლ იაკობის ძე ციტრონის სახელზე, მიღებული ტფ. 4 უბნის კომისარიატიდან. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4113 3—1

დაიკარგა საოჯახო პასპორტი № 1743 მკრტიჩ ოგანესიან ძე ასლანიანცის სახელზე, მიღებული სომხეთის წარმომადგენლისაგან ბაქოში. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4118 3—1

დაიკარგა პასპორტი ანა გრიგოლის ასული შერიმეტის სახელზე, გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4119 3—1

დაიკარგა საოჯახო პასპორტი ევდოკია ვლადიმერის ასული ნემოვის სახელზე, მიღებული ტფ. მილიციის უფროსის სამმართველოდან. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4122 3—1

დაიკარგა პასპორტი ნიკოლოზ რუბენის ნემოვის სახელზე, მიღებული ტფ. მილიციის სამმართველოდან. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4123 3—1

დაიკარგა მოწმობა, მიღებული ტფ. მილიციის უფროსისაგან, სამხედრო ბეგრიდან თავისუფლების მოწმობა № 100. და მეტრიკული მოწმობა ნიკოლოზ იოსების ძე გარიცელოვის სახელზე. გაუქმებულად ჩაითვალოს.
4129 3—1

ბათომის უბნის სამოქალაქო განყოფილების მომრიგებელი მოსამართლე იწვევს გარდაცვლილ იაკობ ვლადიმერის ძე ზეერეის მემკვიდრეებს, რათა მათ განაცხადონ თავისი უფლება გარდაცვლილის ზეერეის სამ. კან. კრებ. მე-1241 მუხ. აღნიშნულ ვადაში.
4014 1—1

ქალაქ ბათომის უბნის სამოქალაქო განყოფილების მომრიგებელი მოსამართლე იწვევს გარდაცვლილ ნიკოლოზ ანტონის ძე ბაილუსკის მემკვიდრეებს რათა მათ განაცხადონ თავისი უფლება გარდაცვლილის ბაილუსკის ქონებაზე სამ. კან. კრებ. მე 1241 მუხ. აღნიშნულ ვადაში
4014 1—1

ქალაქ ქუთაისის მე-IX უბნის მომრიგებელი მოსამართლე იწვევს გარდაცვალებულ კონსტანტინე ვასილის ძის ტურაშვილის მემკვიდრეებს რათა მათ განაცხადონ თავისი უფლება დანაშთ მის ქონებაზე სამ. კან. კრებ. მე 1241 მუხ. აღნიშნულ ვადაში.
4007 1—1

ჭიათურის უბნის მომრიგებელი მოსამართლე ამით აცხადებს, რომ მოწმობა გაცემული რაჟდენ ლუკას ძე მოდებაძის სახელზე, რომის დანიშნული იყო მეურვეთ გარდაცვალებულის ალფეზ ბესარიონის ძე მოდებაძის ობოლსა და ქონებაზე, გაუქმებულია თანახმად სასამართლოს 20 ნოემბ. 1920 წლის დადგენილებისა.
4008 1—1

ბორჯომის უბნის მომრიგებელი მოსამართლე იწვევს გარდაცვალებულ ნიკოლოზ ბაგდასარის ძე ოდენოვის მემკვიდრეებს, რათა მათ განაცხადონ თავიანთი უფლებები ოდენოვის უძრავ და მოძრავ ქონებაზე 1241 მუხ. X ტ. 1 ნაწ. სამ. კან. აღნიშნულ ვადაში.
4903 1—1

საჩხერის უბნის მომრიგებელი მოსამართლე იწვევს მემკვიდრეებს გარდაცვალებულ მცხოვრებ სოფელს ითხვისში, შორაპნის მაზრისა, სიმონ ივანეს ძე იაკობიძისს, მის შემდეგ დანარჩენ უძრავ-მოძრავ საცხოვრებელზე, რათა მათ აღიარონ უფლება 1241 მუხ. სამოქ. კან. ტ. X, ნაწ. I აღნიშნულ ვადაში.
4034 1—1

ქ. გუთაუთის უბნის მომრიგებელი მოსამართლე იწვევს მემკვიდრეებს გარდაცვალებულის ქ. გუდაუთაში ფედოსია კონსტანტინეს ასულისა პოლსკის დარჩენილ ქონებაზე თავის უფლებების წამოსაყენებლად ნაჩვენებ ვადაში თანახმად 1241 მუხ. 1 ნაწ. X ტომ. სამოქ. სას. წარმ.
4022 1—1

სახელმწიფო სტამბა. რედაქტორის მოვალ. აღმ. გრიგოლ ბაბალიანი